GRØNT

/ 05

OKTOBER 2026

En glad blæksprutte i hesteland

/ side 10

LÆS OGSÅ

Anja får planter og fællesskab til at gro

/ side 4

Gødskningsloven: Job vil flytte fra landbrug til skov og natur

/ side 6

En pensionsopsparing er ikke bare en opsparing til pensionen

/ Side 12

INDHOLD

4 Anja får planter og fællesskab til at gro

6 Gødskningsloven: Job vil flytte fra landbrug til skov og natur

8 Nyuddannet landmand: Jeg er ikke bekymret

10 En glad blæksprutte i hesteland

12 En pensionsopsparing er ikke bare en opsparing til pensionen

13 Skiftedag i branchebestyrelsen

14 Gran og godt humør i Søhøjlandet

GRØNT

5/2026 (50. Årgang)
ISSN 2246-2805
GRØNT er Danmarks største fagmagasin for den grønne branche. Magasinet udkommer 8 gange om året og udgives af Det Grønne Repræsentantskab, Rymarken 4, 8210 Aarhus V.

REDAKTION
Ansvarshavende redaktør:
Kim Gulbæk, 3F Aarhus
Redaktionsudvalg:
Line Bjørndal, 3F Odense GOPS
Villiam Andersen
Karina Bossen, 3F BJMF
Henrik Andersen, 3F Aalborg
Magasinet er uafhængigt af 3F og Det Grønne Repræsentantskab, og artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis repræsentantskabets eller 3Fs holdninger.

LAYOUT & TRYK:
STIBO COMPLETE – STIBOCOMPLETE.COM
FORSIDEFOTO: Morten Herlev
DEADLINE FOR NÆSTE UDGIVELSE: 23. november

IDÉER TIL ARTIKLER
Har du et forslag til en artikel eller et indlæg, så kontakt en af vores to journalister:
Maibrit Jürs
redaktion@magasinetgroent.dk
Telefon: 30 31 31 46
Morten Herlev
redaktion@magasinetgroent.dk
Telefon: 26 77 18 59

ANNONCESALG
redaktion@magasinetgroent.dk
Telefon: 26 77 18 59

ABONNEMENT
GRØNT bliver sendt til medlemmer af 3F, som arbejder inden for de grønne fag, og som er medlem i en 3F-afdeling, der har tegnet et kollektivt abonnement på bladet.

Derudover bliver GRØNT sendt til brancheorganisationer og uddannelsesinstitutioner. Det er også muligt at tegne et individuelt abonnement. Et abonnement koster 85 kr. om året.

VIL DU TEGNE ABONNEMENT?
Så send en mail til redaktion@magasinetgroent.dk

3F-AFDELINGER MED KOLLEKTIVT ABONNEMENT
Sjælland: BJMF, Frederiksborg, Frederiksværk Frederikssund, København, Midt og Østsjælland, Nordsjælland, Storebælt.
Jylland: Bjerringbro-Silkeborg, Esbjerg, Fredericia, Holstebro-Lemvig, Midtfjord, Ringkøbing-Skjern, Skiveegnen, Aalborg, Aarhus.

Modtager du ikke GRØNT, så kontakt din lokale 3F-afdeling.

Når vintertjeneste bliver en handelsvare

LINE BJØRNDAL,
3F Odense GOPS

Kommunen kan udlicitere arbejdet. Men den kan aldrig udlicitere ansvaret.

Vinteren står for døren. For mange af vores medlemmer betyder det tidlige morgener, kolde timer og et stort ansvar. Når resten af Danmark vågner til sne og glatte veje, har vores medlemmer ofte allerede været på arbejde i flere timer.

Vintertjeneste er nemlig ikke bare salt, sneplove og traktorer. Det er en vigtig samfundsopgave. Det handler om, at vi alle sammen kan komme sikkert på arbejde, i skole og hjem igen.

Men der er også en anden side af vintertjenesten. Mange kommunale opgaver er gennem årene blevet konkurrenceudsat og udliciteret til private virksomheder. Det kan fungere fint, når konkurrencen foregår på ordentlige vilkår. Der findes masser af seriøse private arbejdsgivere, som både kan drive en sund forretning og behandle deres medarbejdere ordentligt.
Problemet opstår, **når den laveste pris bliver vigtigere end ordentlige løn- og arbejdsvilkår**. For så risikerer vores medlemmer at ende med regningen.

I 3F oplever vi desværre også virksomheder, hvor vi må stille spørgsmål ved, om konkurrencen foregår på fair vilkår. Derfor skal vi, når en offentlig opgave udbydes, ikke kun spørge:
Hvem kan gøre det billigst? Vi skal også turde spørge: ***Hvordan kan de gøre det så billigt?***

Det har vi fået en meget konkret påmindelse om i Odense. Her har 3F været involveret i en sag omkring en leverandør af kommunale opgaver, hvor kommunens egen kontrolenhed efterfølgende greb ind. Senere måtte kommunen igen forholde sig til personkredsen omkring en ny virksomhed i forbindelse med udbud af vintertjenesten.

Den konkrete sag har siden udviklet sig videre, og når der verserer en juridisk tvist, skal den naturligvis have lov til at gå sin gang. Men én vigtig lære kan vi allerede tage med os: **Kontrol er ikke unyttigt bureaukrati.** Kontrol er en forudsætning for, at politiske krav om ordentlige vilkår også gælder i virkeligheden.

Derfor vil jeg også gerne sende en tak til dem, der står fast. Til medarbejderne i Odense Kommunes kontrolenhed for at tage oplysninger alvorligt og undersøge forholdene. Og til Odenses borgmester, Peter Rahbæk Juel, for at holde fast i princippet om, at offentlige opgaver skal løses på ordentlige vilkår. Peter Rahbæk Juel er desuden formand i Kommunernes Landsforening.

Det er vigtigt. Ikke kun for vores medlemmer. For **når en kommune køber en ydelse, kan den udlicitere selve arbejdet, men den kan ikke udlicitere ansvaret for, hvordan arbejdet bliver udført, og under hvilke vilkår menneskerne bag udfører det.**

Det handler også om de ordentlige arbejdsgivere. De skal ikke tabe offentlige udbud til virksomheder, som kan levere billigere, fordi medarbejdernes løn- og arbejdsvilkår bliver konkurrenceparameteret.

Ansvaret for, at skattekroner ikke medvirker til underbetaling eller urimelige arbejdsvilkår. Ansvaret for, at konkurrencen foregår fair. Og ansvaret for, at de seriøse virksomheder ikke taber til dem, der skaffer sig en konkurrencefordel på medarbejdernes bekostning.

Det er også derfor, 3F blander sig. Ikke for at beskytte bestemte virksomheder mod konkurrence. Men for at beskytte medlemmerne og sikre, at konkurrencen foregår på **ordentlige og fair vilkår**.

Når sneen falder denne vinter, skal vi huske dem, der står op midt om natten og sørger for, at resten af os kan komme sikkert frem. De fortjener vores respekt.

Anja får planter og fællesskab til at gro

Som gartner og tovholder for 28 frivillige sørger Anja Kelvin for, at både Haveselskabets historiske have og fællesskabet omkring den trives.

TEKST OG FOTO: MAIBRIT JÜRS

Ad smalle snoede stier bliver man ledt omkring staudebede, gennem små grønne rum og forbi damme med åkander og summende insekter. Midt i det hele ligger gartnerhuset. Her har Anja Kelvin sit kontor, og her kan kolleger og frivillige komme i tørvejr og få en kop kaffe.

"Vi har 28 frivillige og en ny på vej," siger den 54-årige anlægsgartner, mens hun samler en stak papirer på det lille spisebord i det kombinerede kontor og frokoststue.

Det er hende, der er ansvarlig for de mange frivillige, som hver uge hjælper til i Haveselskabets Have.

Manglede hænder

Da Anja startede som gartner i Haveselskabet, var de kun to gartnere til at passe

Anja Kelvin er gartner og ansvarlig for 28 frivillige i Haveselskabets Have.

Et stærkt fællesskab af frivillige

I Haveselskabets Have kan man møde mange frivillige, som gerne tager en snak over arbejdet. I dag er Arne Hantho og Dorthe Møller i gang med rive og saks.

Dorthe startede som frivillig for seks år siden under corona-nedlukningen, fordi hun i haven kunne være social udendørs.

"Jeg har tidligere boet i hus, men da jeg flyttede i lejlighed, savnede jeg at gå og rode i jorden," fortæller 74-årige Dorthe, der er pensioneret sygeplejerske.

Arne, der også er 74 år og pensioneret læge, har boet på Frederiksberg i 30 år og er kommet meget i haven. Da han gik på pension for tre år siden, så han, at der manglede frivillige og meldte sig.

"Når jeg vågner torsdag morgen, er jeg simpelthen så glad ved tanken om, at jeg skal herover," siger han.

Arne kommer hele året, også om vinteren, hvor der godt nok er mindre at lave. Men man kan altid finde noget at beskære, påpeger han. Og så er der fællesskabet:

"Hvis Anja ikke lige har nogen opgave, kan man altid få en kop kaffe og godt selskab," siger Arne med et smil.

Anja Kelvin (i midten) sammen med Arne Hantho (tv.) og Dorthe Møller (th.), der begge er frivillige i Haveselskabets Have.

de godt to hektar, der rummer den historiske have. Haven var efterhånden knap så velholdt som tidligere.

Men der var ikke penge til flere hænder, så Anja og hendes daværende kollega inviterede til informationsmøde for folk, der havde lyst til at hjælpe. Kort efter stod seks frivillige i haven. I dag er tallet vokset til 28.

"De frivillige er overvejende pensionister, der gerne vil have mere indhold og fællesskab i hverdagen Det falder godt i tråd med, at Haveselskabet er en almennyttig forening, der skal støtte sociale initiativer," fortæller Anja.

Et socialt fællesskab

I dag er der så mange frivillige, at Anja må dele dem op i to hold. Der er simpelthen ikke redskaber nok, hvis alle kommer samtidig.

"Vi har et onsdagshold, der kommer et par timer midt på dagen, og så er der torsdagsholdet, der nærmest skal smides ud, for de er ikke til at stoppe," siger Anja med et grin.

Anja tager imod de nye, mens de erfarne frivillige sørger for at lære dem op. For Anja har også sine egne opgaver som anlægsgartner og er desuden teamleder.

Fra skrivebord til grensaks

Anja var oprindeligt advokatsekretær, men blev anlægsgartner ved et tilfælde.

"Jeg flyttede til Odense, da jeg mødte min mand, og havde en periode uden arbejde. Men en ven, der var lærer på gartnerskolen på Fyn (Kold College, red.), inviterede mig ud og viste mig rundt, og der vidste jeg bare med det samme: Det er det her, jeg skal!"

Da hun senere flyttede tilbage til Sjælland, søgte hun læreplads og kom ind på Vilvorde. Det har hun ikke fortrudt.

"Jeg elsker mit arbejde! Når jeg har ferie, glæder jeg mig til at komme tilbage igen," siger hun med lys i øjnene.

Som min egen have

Ude i haven kan man fjernt høre byens lyde: trafik, en ambulance og rådhusklokken. Men hurtigt træder de i baggrunden, og man bemærker kun vinden i trætoppene og lyden af en rive på grusstierne.

Anja nyder hver dag i den grønne oase midt i hovedstaden.

"Jeg har arbejdet her i haven i godt 14 år, og det føles, som om det er min egen have. Jeg har en meget stærk relation til stedet, og så gør man jo gerne lidt ekstra. Jeg kan godt lide, at der er utrolig stor variation i arbejdet, og at jeg har stor selvbestemmelse."

"Men det bedste er nok det kollegiale samspil og sparring og så samarbejdet med de mange frivillige. Vi har sådan en god, ærlig og åben relation, hvor vi taler om alt og kerer os om hinanden."

Om Haveselskabet

Det Kongelige Danske Haveselskab, eller Haveselskabet som det kaldes, er en almennyttig forening for haveinteresserede.

Haveselskabet blev stiftet i 1830 som et eksklusivt fællesskab for det bedre borgerskab i København. Senere blev foreningen for alle interesserede, og i dag har den 30.000 medlemmer fra hele landet.

Gødskningsloven: Job vil flytte fra landbrug til skov og natur

Ingen kan sige, hvad Gødskningsloven vil betyde for antallet af job i landbruget. Men nogle ansatte vil muligvis skulle lave noget andet, mener forsker.

TEKST: MAIBRIT JÜRS

Der findes ikke en beregning af, hvad Gødskningsloven præcis vil betyde for antallet af arbejdspladser i landbruget. Men man skal nok forvente, at loven vil betyde færre job i landbruget. Det vurderer Brian H. Jacobsen, der er seniorforsker ved Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi på Københavns Universitet.

Han kan dog på nuværende tidspunkt ikke sige noget om, hvor mange job, det vil komme til at dreje sig om. Den beregning er nemlig ikke lavet.

"Man kan godt lave en beregning ud fra nogle tommelfingerregler om, hvad en reduktion af landbrugsarealet og svineproduktionen vil betyde for antallet af arbejdspladser. Men det er et kompliceret regnestykke, da der for eksempel er stor forskel på, hvor mange medarbejdere, der er nødvendige i grøntsagsproduktion og kornproduktion," forklarer han.

Brian H. Jacobsen fortæller, at Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi ved tidligere omfattende miljøreguleringer er blevet bedt om sådan en beregning, men det har Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd ikke gjort endnu.

For mange ubekendte

I et samråd den 24. september blev Christian Rabjerg Madsen (S), der er minister for natur og dyrevelfærd, spurgt, hvad Gødskningsloven vil betyde for antallet af

Ny gødskningslov skal redde de danske farvande

Gødskningsloven er blevet vedtaget for at beskytte de danske fjorde og kyster. Når der gødes mere end afgrøderne kan optage, siver det overskydende gødning, dvs. kvælstof, ud i vandløb, fjorde og have. Her skaber det problemer for vandmiljøet. Det giver næring til alt for mange alger og det giver iltsvind, så fisk og andre dyr dør.

Ifølge Miljøstyrelsens undersøgelser er kun 5 ud af 109 danske kystvande i god økologisk tilstand. Kun en enkelt af alle de danske fjorde har et havmiljø, der lever op til det mål, som Danmark har lovet EU at leve op til. Det danske havmiljø er altså i en rigtig dårlig forfatning, og det vil politikerne rette op på med Gødskningsloven.

Ny reguleringsmodel for landbruget

Landbrugets udledning af kvælstof skal begrænses. Med Gødskningsloven, der træder i kraft fra nytår, skal der laves om på, hvordan man regulerer udledningen af kvælstof i de danske landbrug.

Fremfor at alle landbrug skal spare lige meget på udledningen af kvælstof, vil der blive taget hensyn til, hvor markerne ligger og dermed hvor kvælstoffet ender. Derfor vil hvert enkelt landbrug få en kvote for, hvor meget kvælstof, de må udlede fra nytår. Hvor stor kvoten bliver, afgøres af, hvor meget kvælstof det omkringliggende vandmiljø kan tåle.

I alt vil reguleringen betyde, at der udledes 9.600 ton kvælstof mindre om året fra landbruget, ifølge Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd.

"Overordnet set vil der i enhver omstilling være nogen, der måske på sigt skal lave noget andet, end det de laver i dag. Det er en naturlig del af udviklingen."

arbejdspladser. Det kunne han ikke give et præcist svar på, fordi der endnu er for mange ubekendte:

"Det skyldes blandt andet, at reguleringen rammer forskelligt fra område til område, og at landbrugerne kan tilpasse sig på flere måder. Det kan over tid flytte produktion mellem landsdele og produktionsgrene. Derudover kan landbrugerne også vælge at deltage i den frivillige arealomlægning og omlægge deres særligt sårbare jorde, hvilket til gengæld vil efterlade de mere robuste jorde til mere intensiv dyrkning," lød hans forklaring.

Flere job i andre grønne fag

Christian Rabjerg Madsen erkendte, at der nok vil være ansatte i landbruget, der skal finde andet arbejde og sagde:

"Overordnet set vil der i enhver omstilling være nogen, der måske på sigt skal lave noget andet, end det de laver i dag. Det er en naturlig del af udviklingen. Men vi er ikke bekymrede. Jeg har tillid til, at vores dygtige landbrug kan omstille sig, for vi har et stærkt og omstillingsparat landbrug og arbejdsmarked generelt i Danmark."

Brian H. Jacobsen forventer, at der samlet set vil komme færre arbejdspladser i landbruget. Men han mener også, at der samtidig vil komme flere job i andre områder. For med regeringens planer om at skabe mere natur, vil der muligvis også komme flere job indenfor andre grønne fag.

"Det er svært præcist at forudsige, hvordan de mange krav som landbruget nu mødes af, vil påvirke sektoren. Der kan således nok blive færre arbejdspladser indenfor for eksempel frugt og grønt som følge af de nye kvælstofkrav, men med mere natur vil der muligvis i stedet komme flere job indenfor andre områder," siger han.

GØDSKNINGSLOVEN

Nyuddannet landmand: Jeg er ikke bekymret

TEKST: MAIBRIT JÜRS. **FOTO:** PRIVATEJE

Cecilia Svaneberg er en af dem, der måske skal sadle om, når Gødskningsloven træder i kraft. Hun er nyuddannet landmand med fokus på planteavl og søger i øjeblikket job.

Indtil videre, er hun ikke synderligt bekymret for, om der bliver længere mellem jobbene, når Gødskningsloven effektueres. Hun regner ikke med, at det kommer til at betyde ret meget for hendes muligheder, da hun søger job inde i landet.

"Jeg tror, det bliver i de kystnære områder, at landbrugene kommer til at mærke den største nedgang," siger hun.

Vi skal jo kunne gøde

Som udgangspunkt er hun positivt stillet overfor, at der skal gøres noget for at beskytte naturen. Hun kan dog ikke se, hvordan planteavl vil kunne lade sig gøre, hvis der kommer til at ske store begrænsninger af, hvor meget man må gøde.

"Vi er jo nødt til at kunne få planterne til at vokse. Uden gødning vil de give mindre udbytte, og det skal jo kunne hænge sammen for landmanden," siger Cecilia.

På hendes tidligere læreplads brugte de blandt andet grøntgødning i form af ensileret kløver:

"Det bliver også udvasket og vil give problemer ved overgødskning, men det bliver lettere nedbrudt og optaget i planterne. Med den rigtige mængde kan man derfor lettere undgå udvaskning," forklarer hun.

Jobsøgning med ro i maven

I øjeblikket søger Cecilia job indenfor alt, hvad der har med planteavl og dyrepasning at gøre. Hun kigger blandt andet på planteskoler og dyrestationer med forsøgsdyr.

Cecilia Svaneberg er nyuddannet landmand. Hun er indstillet på at kigge bredt, når hun søger job.

"Jeg vil helst arbejde med planteavl, men jeg kikker også efter andre jobmuligheder. Jeg har jo en bred uddannelse og kan lidt af hvert, fortæller hun.

Hun kunne også godt arbejde med grise, men så skal det være på friland.

"Jeg går meget ind for dyrevelfærd, så de skal kunne komme ud, og de skal have ordentlig plads," siger hun.

Er du klædt på til al slags vejr i landbruget?

Prognosen siger ustadigt vejr for landbrugets medarbejdere...

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
				
Kvælstofregn	**Kompensations-tåge**	**Kompetence-byger**	**Joblavtryk**	**Opklaring**

Hos 3F bliver du som medarbejder klædt på til fremtidens landbrug

Som medarbejder i landbruget er vejrudsigten for dit arbejdsliv ustabil. Politiske planer får snart effekt ude på arbejdspladserne, og det skaberusikkerhed. Hos 3F Den Grønne Gruppe sørger vi for, at vores medlemmer er klædt rigtigt på til fremtidens udfordringer og bliver behandlet ordentligt - uanset hvad, du bliver udsat for.

Bliv medlem af 3F

3F Den Grønne Gruppe

Sandie Nordlund Pedersen nyder at have alsidige arbejdsopgaver på Hylke Ridecenter

En glad blæksprutte i hesteland

25-årige Sandie Nordlund Pedersen har masser af ansvar og arbejdsopgaver på Hylke Ridecenter ved Skanderborg. Hun tager sig både af hestene og mennesker med særlige udfordringer, og så har hun overblikket, når der skal styr på vagtplanlægningen.

TEKST OG FOTO: MORTEN HERLEV

Rygtet breder sig hurtigt: Der er frisk hø i hestestalden! Der går ikke mange sekunder, fra Sandie Nordlund Pedersen har fundet godterne frem, før en håndfuld af ridecenterets 42 heste har indfundet sig. Blandt andet "Damen": En ældre hoppe på 23 år, som nu er gået pension, men som får lov at nyde et velfortjent otium efter mange års tro tjeneste med massevis af rideture.

Over 500 kunder er forbi Hylke Ridecenter hver uge, så der er brug for at holde styr på, hvor meget den enkelte hest rider. Det er blandt andet Sandies opgave at skabe overblikket over, hvor mange rideture, den enkelte hest kommer på, så hun samtidig kan sikre sig, at dyret kan holde til det og får restitueret. På samme måde er det hendes opgave at holde styr på kollegaernes vagtplaner, så det store puslespil kan gå op hver uge.

"Jeg er en rigtig hestepige. Jeg har redet, siden jeg var syv år og har haft egen hest, siden jeg var 13, så jeg elsker at arbejde med heste. Men jeg trives også rigtig godt med at have flere skift i løbet af dagen og mange bolde i luften. Så jeg har nupset nogle ekstra arbejdsopgaver til mig hist og her," siger hun med et stort smil.

Drømmejob

Udover hestepleje og koordination underviser Sandie i ridning på centerets elevskole. Og så er hun instruktør i ridefysioterapien, hvor personer med fysiske handicap eller diagnoser kan blive henvist til behandling. De pædagogiske arbejdsopgaver sætter hun stor pris på:

"Det er fedt at have den pædagogiske del med i arbejdet. Jeg har fundet ud af, at jeg er ret god til at arbejde med mennesker, og det er noget, jeg rigtig godt kan lide."

Sandie sætter samtidig stor pris på, at der også er styr på arbejdsforholdene på Hylke Ridecenter. Hun har tidligere arbejdet steder, hvor der ikke var gode arbejdsforhold, så det var noget af det, hun spurgte meget ind til, da hun for fem år siden fik jobbet.

"Det er lidt af et drømmejob for mig, og vi har et rigtig godt arbejdsfællesskab. Der er ikke den samme fokus på intern konkurrence, hvor man går og måler hinanden, som jeg har oplevet andre steder. Alle hjælper alle og tager hånd om hinanden."

Et særligt ridecenter

Hylke Ridecenter er ikke som de fleste andre hestesteder i landet. Her er konkurrencementalitet og dressur skiftet ud med en række specialpædagogiske tilbud. Ridecenterets ejer, Lærke Rikskov, er netop uddannet indenfor specialpædagogik. Så hun satte derfor gang i en større transformation, da hun overtog Hylke Ridecenter i sin tid.

Blandt tilbuddene er et Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU), hvor unge med særlige udfordringer kan få en uddannelse. Dertil kommer forskellige tilbud om specialridning og ridefysioterapi, som henvender sig til borgere med særlige behov.

Udover et specialpædagogisk fokus har Lærke også fokus på arbejdsmiljøet. Hun går meget op i, at alle skal bidrage til et godt og trygt arbejdsfællesskab, og derfor var det naturligt for hende at få lavet en lokalaftale med 3F Søhøjlandet:

"Jeg synes, der skal være orden i tingene, så jeg ved, at mine ansatte har det godt. Det er et kæmpeansvar at have så mange ansatte, så det er rart at have 3F og GLS-A (Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, red.) at kunne læne sig op ad og sparre med. Det frigiver energi, at jeg ved, der er nogen, der kan hjælpe og fortælle, hvad jeg skal gøre," fortæller Lærke Rikskov.

Lærke Rikskov (th.) har valgt at fokusere på specialpædagogiske tilbud på Hylke Ridecenter. Samtidig går hun op i at både ansatte og heste har det godt.

TR-FORUM

En pensionsopsparing er ikke bare en opsparing til pensionen

300 tillidsvalgte deltog den 7. oktober på PensionDanmarks årlige TR-Forum. Her blev de klogere på de nye muligheder i pensionsordningen.

På årets TR-Forum fik de over fremmødte 300 tillidsvalgte en opdatering på PensionDanmarks pensionsordning.

TEKST: MORTEN HERLEV **FOTO:** LASSE SKOV, PENSIONDANMARK

Temaet på årets TR-Forum var "Arbejdsliv, velfærd og tilbagetrækning", og de fremmødte blev præsenteret for forskellige nye tiltag, PensionDanmark har sat i gang i de senere år. Fællesnævneren for mange af tiltagene er, at de er med til at gøre pensionsordningen til en ordning, man også kan nyde godt af mange år før, man faktisk rammer pensionsalderen.

For eksempel er der i de senere år kommet mange sundhedstilbud ind i pensionsordningen, så man i højere grad kan få hjælp til at holde styr på helbredet. På samme måde har PensionDanmark sat gang i en indsats, hvor medlemmer, der kan være i risikogruppen for at udvikle sygdomme i højere grad bliver taget i hånden og tilbudt støtte og forebyggende behandling på et passende tidspunkt.

Endelig blev et nyt tilbud om forsikring ved tab af erhvervsevne rullet ud i 2026 og tilbudt alle medlemmer. Indtil videre har 120.000 medlemmer valgt at takke ja til det nye tilbud. Husk, at du altid kan tjekke og justere din pensionsordning på PensionDanmarks hjemmeside.

Hvad er TR-forum og branchebestyrelserne?

TR-Forum er medlemmernes talerør i pensionsordningen i PensionDanmark. Til TR-Forum deltager en række tillidsrepræsentanter, som er udpeget af 3F og andre fagforbund. På dagen får deltagerne en update på medlemmernes pensionsordning i PensionDanmark, og de kan desuden komme til orde med ideer og kritik.

En del af TR-Forum foregår opdelt i brancher. Her samles grønne 3F'ere med Det Grønne Områdes branchebestyrelse for at snakke om muligheder og udfordringer med pensionsordningen. Her bliver der også valgt en tillidsrepræsentant, som får en fast plads i branchebestyrelsen.

Branchebestyrelserne sikrer, at pensionsordningens indhold svarer til de behov og ønsker, medlemmerne har til deres pensionsopsparing. Bestyrelsen kan sende forslag i høring hos PensionDanmarks bestyrelse. Bestyrelserne mødes to gange om året udover det årlige møde i TR-Forum.

Svend Erik Madsen (th.) er ny mand i Det Grønne Områdes branchebestyrelse under PensionDanmark. Han erstatter Rune Rasmussen (tv.)

Skiftedag i branchebestyrelsen

Svend Erik Madsen blev valgt til nyt medlem i Det Grønne Områdes branchebestyrelse, da der var valg på PensionDanmarks årlige TR-Forum. Han erstatter Rune Rasmussen.

TEKST OG FOTO: MORTEN HERLEV

Fremover er der et nyt ansigt med ved bordet til Det Grønne Områdes branchebestyrelses to årlige møder. Svend Erik Madsen blev nemlig valgt ind, da bestyrelsen var samlet til PensionDanmarks årlige TR-Forum.

Svend Erik arbejder til dagligt hos agro-virksomheden Danish Agros lokalafdeling i Nørresundby, hvor han også er tillidsrepræsentant. Han glæder sig til sin nye tjans:

"Jeg har en stor lyst til at sidde med, hvor beslutningerne bliver taget. Jeg sidder også i bestyrelsen for agroindustrien, hvor jeg har oplevet, hvordan man kan sætte et aftryk, som næsten kan aflæse direkte i overenskomsten. Det er noget, man vokser af. Og så ligger det mig meget på sinde at fortælle mine kollegaer om alle fordelene i vores pensionsordning."

Svend Erik Madsen pointerer, at han træder ind i en velfungerende bestyrelse, så han kommer i første omgang til at lytte frem for at tale:

"Jeg vil være ydmyg omkring min rolle, og jeg satser på at få mere med hjem, end jeg kommer med i starten. Jeg ser frem til at lære meget mere om alle de ting, jeg ikke ved så meget om endnu."

Nyt job sender Rune ud

Svend Erik erstatter Rune Rasmussen, som har siddet i bestyrelsen siden 2021. Men da Rune netop er blevet ansat i 3F Nordsjælland, kan han ikke længere sidde i bestyrelsen. Hans plads i bestyrelsen var nemlig betinget af hans rolle som fællestillidsrepræsentant hos anlægsgartnervirksomheden Idverde.

"Det er jo sådan reglerne er, og det er vigtigt, at der sidder en TR fra en virksomhed med i bestyrelsen," sagde Rune efter valget.

Han ser samtidig tilbage på fem gode år, hvor han synes, han har været med til at sætte gode aftryk.

"Jeg har brugt meget tid på at sætte fokus på, hvordan dem, der arbejder i de sæsonbetonede job i de grønne fag, får mindre i pension. Jeg lavede blandt andet en regnemodel, som viste forskellene meget tydeligt. Og så synes jeg, det var fedt, da jeg var med til at sørge for, at PensionDanmark blacklistede Tesla!"

Den årlige grandækningsdag i Østjylland giver de kirkegårdsansatte god mulighed for at mødes på kryds og tværs og udveksle erfaringer. Her fortæller Mona Holm (th.) fra Hammel, Voldby og Lading Kirker, hvordan hun har valgte at pynte sit gravsted i forbindelse med den årlige grandækningskonkurrence.

Gran og godt humør i Søhøjlandet

Sæsonen for grandækning blev sat i gang med manér i Skanderborg, hvor over 50 kirkegårdsansatte samledes for at konkurrere og hygge sig.

TEKST OG FOTO: MORTEN HERLEV

Mandag i uge 43 står den altid på grandækningsdag i det østjyske. Her samles gravere, gravermedhjælpere og kirkegårdsgartnere for at dele tips og tricks til de kommende måneder, hvor de får travlt med at dække gravstederne til med gran. Traditionen startede i Aarhus, men med årene har den stille og roligt spredt sig til resten af Østjylland. I år foregik grandækningsdagen derfor ved Skanderup Kirke i Skanderborg.

Et fast indslag for dagen er, at de fremmødte kirkegårdsfolk dyster to og to om at lave den flotteste grandækning af et gravsted. Herefter bliver de grandækkede gravsteder diskuteret og vurderet i fællesskab, så alle forhåbentlig kan få nogle gode input og idéer til, hvordan grandækningsarbejdet kan udføres.

Noget for kontingentkronerne

En af årets deltagere var Mona Holm, der til daglig arbejder hos Hammel, Voldby og Lading Kirker i Søhøjlandet. Hun har deltaget flere gange i arrangementet og for hende handler dagen ikke om at konkurrere, men om at få en masse godt med hjem:

"Jeg synes, det er et godt arrangement, hvor jeg får meget ny information med mig hjem. 3F er også synlige med frokost, så jeg føler, jeg får noget for kontingentkronerne den dag!" siger hun og forklarer, at hun glæder sig til den kommende tid:

"Jeg har tidligere haft en blomsterforretning, så jeg elsker alt det med dekorationer. For mig er grandækningen nok årets højdepunkt."

Vindernes af årets konkurrence blev Susanne Juhl og Camilla Muff fra Slotskirkegården i Skanderborg.

Vil du være med til at forme *fremtidens* natur?

Hør om den nye efteruddannelse i naturforvaltning på online infomøde den 8. december, kl. 16-17.

Uddannelsen giver dig praksisnære kompetencer til at udvikle, og forvalte natur – fra de store landskaber til mindre grønne områder i byerne.

På infomødet kan du høre om uddannelsens indhold, dine muligheder for specialisering og hvordan du kan tage hele uddannelsen eller enkelte moduler.

Tilmeld dig
online infomøde

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

AKTIVITETSKALENDER 2026-2027 / Den Grønne Gruppe

GRUNDUDDANNELSER FOR TILLIDSVALGTE. G1: Fundamentet for fællesskabet + G2: Få flere færdigheder

Den Grønne Gruppe	**Kommuner og regioner**	**Offentligt ansatte**
Langsøhus 23.-27. nov (G1) + 18.-22. jan. 2027 (G2) FIU: 1156-26-00-02 + 1256-27-00-02 Langsøhus 1.-5.feb (G1) + 1.-5.marts (G2) FIU: 1256-27-00-03 + FIU: 1156-27-00-03 Langsøhus 18.-22. okt. (G1) + 15.-19. nov (G2) FIU: 1256-FIU: 27-00-03 + FIU: 1156-27-00-04-	Langsøhus: 19.-23. okt. (G1) + 16.-20. nov (G2) FIU: 1154-26-00-07 + 1254-26-00-07	3F Slagelse: 5.-9. okt. (G1) + 2.-6. nov. (G2) FIU: 1154-26-00-06 + 1254-26-00-06

G3: Bliv en professionel kollega + G4: Tilliden bygger fremtiden. Mange forskellige datoer. Læs mere på fiu.dk

ØVRIGE KURSER OG AKTIVITETER. LÆS MERE OM KURSERNE PÅ FIU.DK

Tilmelding SKAL ske gennem den lokale 3F afdeling

Navn	Dato	Sted	Tilmelding
Tværfagligt kursus for dyrepassere	4.-5. december 2026	Langsøhus	FIU: 2030-26-00-13
Skov- og naturteknikernes decembermøde	7.-8. december 2026	Rørvig Centret	FIU: 2030-26-00-17
Branchekonference, De Grønne Dage – *(Tilmelding for tillidsvalgte)*	1.-3. februar 2027	Comwell Middelfart	FIU: 2034-27-00-01
Branchekonference, De Grønne Dage – *(Tilmelding for afdelingsfolk)*	1.-3. februar 2027	Comwell Middelfart	FIU: 1999-27-00-49

Husk at sende emner til aktivitetskalenderen til ny mail: **redaktion@magasinetgroent.dk**

ILLUSTRATION: VALDEFAR